

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

Обществен съвет

ПРОТОКОЛ

№ 5

На 22 април 2014 г. се проведе заседание на Обществения съвет към Централната изборителна комисия при следния

Дневен ред:

1. Медийни пакети. Виж Решение № 156 и Хронограмата т. 47, 48, 65, 66, 74, 75 и 154.
2. Изборните книжа – образци за бюлетини, по изменението на Изборителния кодекс приетите решения на ЦИК.
3. Решението на ЦИК за регистрация на наблюдателите.
4. Обучението.

ПРИСЪСТВАХА: Антоанета Цонева, Даниел Стоянов, Ивайло Цонев, Йорданка Бачева, Веселина Кирилова, Божидар Василев, Галина Асенова и Ваня Нушева.

ОТСЪСТВАХА: Михаил Мирчев, Сезгин Мехмед и Калин Славов.

Заседанието бе открито в 14,15 ч. и председателствано от проф. Емилия Друмева – председател на Обществения съвет.

* * *

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Уважаеми колеги, откривам заседанието на Обществения съвет.

Колеги, ЦИК има решение въз основа на нашето предложение и трите разклонения на БСЧИ, които са самостоятелни организации са утвърдени като членове на нашия съвет. Надявам се, че ще идват на заседания, защото това може малко да ни усложни работата, ако се водят само като членове, а да не идват. Може би за днес още не са имали готовност.

За днешното заседание още миналият път се подготвихме да обърнем внимание на медийните пакети и въобще на въпросите свързани с отразяване в масмедиите на предизборната кампания.

Също така в дневния ни ред е и точка, която е още от предишни заседания. Става въпрос за точката за обучението.

Колеги, имаме и материал постъпил от Института за социална интеграция.

Аз вече направих една компилация, като това е само проект, за едно готово становище, което да дадем на ЦИК, но разбира се след като приключи заседанието, и каквото имаме да кажем за медийните пакети и това, което е написано от Асоциацията за социална интеграция. Така подредено за трите модула, лично мен и трите модула ме впечатлиха много положително.

Мисля, че медийните пакети заслужават цялото ни внимание.

Споделям между колеги, че лично моето виждане е, че ако не бяха тези медийни пакети злоупотребите с личните данни и списъци може би нямаше да бъдат в този размер. Знаем, че ги има и от по-рано, но това, което за първи път се прави сега в законодателството, тези пакети, които могат да се ползват от партии и коалиции и от независими кандидати при условие, че партиите и коалициите не получават субсидия, това е много привлекателно и това, което ЦИК са написали в решението също ме впечатли с договорите. Възникват редица облигационно-правни въпроси за тези договори.

Антоанета Цонева е направила едни предложения, които според мен са много добри. Бихме били упрекнати, че може би с

едно такова виждане, ограничаваме пространството на медиите, защото законодателят не е поставил такива ограничения, но те произтичат от естеството на нещата. След като искаш да участваш в отразяване на предизборна кампания преди да участваш в разпределяне на някакъв публичен ресурс трябва да си изпълнил изискванията да участваш като такъв.

Колеги, това е дневният ред, който предлагам на Вашето внимание.

Третата точка беше предложена още на второто заседание от „Прозрачност без граници”, а тази сутрин чух, че се очакват още изменения на Изборния кодекс във връзка с преференциите.

Една от политическите сили в парламента много се тревожела за преференциите, и си казах, ако и това се случи ще бъде много динамично, но така или иначе изборните книжа и по-точно образците на бюлетината да си призная не съм видяла как изглежда изменението на Кодекса с последното изменение на бюлетината, но чувахме че от дясно квадратчетата се заменят с кръгчета и дали ще има нещо друго. Не съм видяла да има ново решение на ЦИК как изглежда бюлетината.

Мисля, че това ще ни попълни точка 2.

Колеги, сега предлагам решението за медийните пакети да е на нашето внимание.

Точка 1. Медийни пакети. Виж Решение № 156 и Хронограмата т. 47, 48, 65, 66, 74, 75 и 154.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Колеги, имате думата по точка 1.

ВЕСЕЛИНА КИРИЛОВА: Проф. Друмева, всъщност изменението на Изборния кодекс днес е публикувано.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Очакваме да видим новият облик на бюлетината.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Професор Друмева, тези неща са за вас. Докладвах както становищата на Обществения съвет, и вече би трябвало да са качени на страницата и трите неправителствени организации, за които докладвахме и ЦИК взе решение за допълване.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: ЦИК утвърждава и трите, макар, че в нашето предложение имаше един нюанс, но комисията така е преценила и Националната асоциация, и Пловдив и Плевен са членове на нашия съвет и ги очакваме да присъстват на заседанията.

Ще се обърнем за съдействие към господин Зъбов, за покана на новите членове в заседанията на Обществения съвет, той да ги уведоми и да ги покани всеки вторник от 14.00 часа и да се попълни имейл листата и съответно да заповядат на нашите заседания.

Госпожо Цанева, в днешното заседание медийните пакети са в центъра на вниманието ни и вашето решение, което лично мен ме впечатли много. Имаме и някои въпроси.

В становищата ще посочваме от кои организации се правят предложенията, за да има идентификация, представителност и същевременно ние ги подкрепяме.

Това са предложения, които Антоанета Цонева е направила и са малко дисциплиниращи спрямо медиите.

Във втория абзац посочваме и мотивите, че това ще подпомогне и ЦИК в дисциплинирането на този процес, тъй като се получава, както прочитам решението на Централната изборителна комисия, получава се един триъгълник.

От едната страна, са тези, които ползват, а именно: партии, коалиции и инициативни комитети.

От другата страна, са доставчиците на медийните услуги, а третата страна е ЦИК, която всъщност разрешава плащането. Така както виждам от вашето решение плащането ще е последващо. Тоест след като се реализира медийната услуга, означава, че партия, коалиция, инициативен комитет сами се кредитират и след като се

реализира медийната услуга и ако има пари в този пакет от 40 000 лева, заплащането е след изпълнението.

Колеги, имате думата за становища и предложения.

ВАНЯ НУШЕВА: Считам, за разумно това предложение. Резултатите от асоциация „Прозрачност без граници“ по време на последните две предизборни компании показват, че липсват инструменти, с които да бъдат накарани медиите да изпълняват това задължение по закон и липсват ефективно прилагани санкции.

В предишния кодекс това беше въведено и беше специален обект на вниманието ни по време на предизборната кампания през 2011, 2012 и 2013 година.

Какво показаха резултатите? Тогава едва 10 % от медиите бяха изпълнили изискването да публикуват договорите с кандидатите.

Максималният таван, който беше постигнат по другото изискване да се публикуват тарифите за отразяване на предизборната кампания беше около 50 %.

Така, че това е една мярка, която дисциплинира медиите и мисля, че е разумно да бъде подкрепена.

ПРЕДС. ПРОФ ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Имате предвид мярката, която ние сега предлагаме ли?

ВАНЯ НУШЕВА: Имам предвид предложението, което е предложено.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: ЦИК ще проверява дали са си качили тарифите.

ВАНЯ НУШЕВА: Самият факт, че в изискванията на ЦИК изрично са включени тези две разпоредби наистина действа дисциплиниращо.

ПРЕДС. ПРОФ ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Това, което в момента се поставя като въпрос е част от нашите предложения, че медията трябва да обяви тарифата пред ЦИК и на своя сайт в срок. Срокът вече е изтекъл.

ВАНЯ НУШЕВА: Срокът е 40 дни.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Второ, информация за договорите. Това предстои.

Ако не направят това, в това е въпросът?

ВАНЯ НУШЕВА: В разпоредбите на Изборния кодекс би следвало да има предвидени санкции.

ВЕСЕЛИНА КИРИЛОВА: В чл. 148 на разпоредбата е задължението на медиите да си публикуват тарифите и договорите. Само, че санкция за непубликуването аз не открих в Избирателния кодекс.

Въпросът е сега ние ще допълваме Избирателния кодекс със санкции ли?

Още нещо, ние не наказваме ли самите кандидати в изборния процес, защото ако откажем плащането трябва да остане за сметка на партията, коалицията или независимия кандидат.

Всъщност медийните пакети са замислени като привилегия за самите кандидати, които нямат субсидия и да могат да бъдат представени техните идеи по време на кампанията. По този начин мисля, че ние ги санкционираме.

Особено, ако предплащане се изисква и медията вече си е получила парите, тя няма основание да ги върне след това.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Не тя да ги върне, а да напише на ЦИК и ЦИК да плати.

ВЕСЕЛИНА КИРИЛОВА: ЦИК може да откаже, ако не са си публикували тарифите.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Нарушенията не са там където ги търсите. В чл. 484 са общите и за всички видове нарушения.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Там е записано, че само избирателните комисии могат нещо да направят.

ТАНЯ ЦАНЕВА: В чл. 484 са за всички видове нарушения и санкциите са в друг раздел.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Въпросът е не да ги глобяваме, а да се реализира това, което е записано в закона. Това е целта.

Добре, ако ЦИК глобява, само с глоби изборите няма да станат. Въпросът е да се случат изборите.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Всяко нещо трябва да се случва с правила и да се спазват тези правила.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Добре, ще се наложи глоба, но няма връзка с реализацията на медийния пакет.

Това съображение, което беше изказано току що, също възникна и у мен, но възникна и когато четях решението на ЦИК, защото всъщност и Централната избирателна комисия, дали сме нормотворци или не, ЦИК всъщност тълкува Изборния кодекс с оглед на прилагането му.

За двустранен договор аз не прочетох в Изборния кодекс.

В чл. 180 е записано: „Договорите сключени...“, само че плащането е последващо.

Тоест и Централната избирателна комисия е навлязла в тълкуване и развиване на закона, което считам, че е съвсем приемливо, защото в крайна сметка това е функцията на тези решения, които са нормативни решения всъщност.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Имаше практика в тази област.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Да, по този начин натрупва практика.

Колеги, моля за Вашето становище, защото наистина има го този момент, че Централната избирателна комисия доколкото е в позиция, например, към една медия с национален обхват ще наложи глоба въз основа на Кодекса, но тук когато става въпрос за реализацията на медийните пакети, така както е в предложението.

Ако съответна медия не е обявила тарифата и не е обявила договора.

ВАНЯ НУШЕВА: Мисля, че все пак става въпрос за изразходване на публичен ресурс. В този случай е редно медиите да спазват стриктно изискванията за прозрачност на условията.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: И не само прозрачност, а да го изпълнят.

ВАНЯ НУШЕВА: Още повече, че е налице разпоредбата на чл. 484, която задължава медиите и предвижда санкции всъщност за неизпълнение на условията.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: С Решение № 156 на Централната изборителна комисия в точка 18 е записано, че договоят се утвърждава от ЦИК.

Аз считам, че след като ЦИК утвърди един договор сключен между страните, които ще участват, не по-малка е отговорността на ЦИК за изпълнението на този договор, защото върху един утвърден договор, следва да се постави подписа на представителя на ЦИК тогава, когато отговаря на съответните условия и изисквания в Изборителния кодекс, в противен случай ЦИК не трябва да утвърждава договора. За да не се получи ситуацията, която вие споделихте, че партията, инициативния комитет или коалицията, която започва дейности и сключва този договор, би могла предварително авансово да заплати някакви средства и ако договора не бъде утвърден тези средства ще бъдат за сметка на партията и те няма да бъдат публични от стойността на пакета.

Така ,че с тази точка 18 от Решение № 156 на ЦИК считам, че отговорността на Централната изборителна комисия не е по-малка отколкото на участниците в договора.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Тоест тя става гарант по изпълнението на договора.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Разбира се.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Това означава ли, че ЦИК когато ще утвърждава договора проверява дали съответната медия е сложила тарифата на сайта?

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Разбира се, при всички условия.

ВАНЯ НУШЕВА: Това означава всички други договори и тарифите свързани с кампанията, защото медията не би могла да публикува договор, който все още няма. Това е впоследствие.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Така е, но означава поне тарифата. В такъв случай това предложение трябва да бъде

детайлирано, че е обявила тарифата. Информация за договора няма как да е направилa, след като този договор трябва да се утвърди от ЦИК.

ВАНЯ НУШЕВА: Тук става въпрос и за други договори. Всички участници независимо с какви средства заплащат кампанията.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Да, а не само за медийния пакет.

ВАНЯ НУШЕВА: Точно така.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: За договорите изобщо.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Искам да ви кажа, че партии, коалиции и инициативни комитети няма да заплащат медийната услуга и след това да им се възстановяват тези пари.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Как ще става, защото аз останах с такова впечатление?

ТАНЯ ЦАНЕВА: В точка 26 сме записали, как става заплащането на медийната услуга, която е предмет на този договор.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Тоест, нищо ли няма да се заплаща? Как си представяте, че ще става?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Това беше идеята и е идеята, разбира се проведени са разговори и отново ще има и други разговори, медиите ще изчакат със заплащането, докато и самата медия и самия кандидат или кандидатите от партии докажат, че това е факт, че това е реализирано и след това ЦИК ще заплаща на съответната медия за съответната медийна услуга.

В същото време ще следи медийният пакет дали вече е изчерпан. Това е идеята.

ВАНЯ НУШЕВА: Това е едно безумно средство за контрол. Същевременно се получават два различни режима за прилагане на правилата за финансиране.

При всички други договори те следва да са сключени и предплатени преди началото на предизборната кампания, а тези които ще бъдат платени с държавните средства в последствие.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Вие говорите за всички договори, които са с доставчици на медийни услуги, но не всички договори въобще са предплатени и ние в момента се опитваме това да направим, защото няма как по друг начин да се проконтролира процеса и усвояването на медийните пътища на тези публични финансови средства.

Това не е закон, че се предплащат медийните услуги.

ВАНЯ НУШЕВА: В закона е записано, че се предплащат договорите, но предвид факта, че се изразходва обществен ресурс има резон в това заплащането да бъде извършвано след представяне на доказателства за осъществена услуга.

ТАНЯ ЦАНЕВА: И тези доказателства са ангажимент и на двете страни, както на този, който е получил, така и на този, който е предоставил.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Колеги, да се опитаме да си обясним опростено механизма.

Партията прави заявка към определена медия, към всяка медия ли?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Разбира се и към вид медия.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Добре, към всяка медия прави заявка, поръчва си един вид медийната услуга. Медията прави един план, изпълнява го. След това на това изпълнение се прави протокол, подписва се. Този протокол се представя на ЦИК и ЦИК дава нареждане за плащане, така ли е?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не, преди това ЦИК дава одобрението.

ВАНЯ НУШЕВА: ЦИК предвижда ли платени договори?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Това не е задължение на ЦИК.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Могат ли да се появят най-странни договори?

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Да, възможно е.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Договорите ще бъдат различни.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: ЦИК затова ще ги одобрява.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Добре, ЦИК ги одобрява. Следващият етап е изпълнението, което се докладва и след протокола, че изпълнението е приключило ЦИК дава нареждане за плащане?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: След представяне на първични счетоводни документи.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: В това отношение всичко е направено перфектно.

Единственият проблем, който Антоанета Цонева поставя с това, което ни е записала е, че медиите трябва предварително да са обявили тарифите си пред ЦИК.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да и те го правят. Може вече и всички да са го направили, но не мога да ви кажа.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Този контрол не фигурира като точка в решението за контрол, но всичко друго е налице.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Няма значение обществени или частни, всички обявяват тарифа, така ли е?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Тогава нашето предложение има ли предмет?

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Счита ли се, че ако една медия не е обявила предварително в срока, който е посочен в хронограмата, ЦИК няма да разреши сключването на договора на съответната партия с тази медия, която не е изпълнила това условие?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Няма да се сключи. Когато има определен срок, всичко което се е случило след този срок няма сила към това решение и съответно и представителите на тези медии.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Считате ли колеги, че ние трябва да дадем предложение да се изисква или да се допълни решението точно с този момент?

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Да.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Или просто като наша препоръка, която ще улесни ЦИК да са обявили тарифите пред ЦИК и на сайта си в указания срок.

Медия, която до 14 април 2014 година не е обявила тарифата един вид не може да участва.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Вие имате ли поглед върху тези неща в Обществения съвет, дали са се обявили медиите на техните сайтове? Това трябва да проконтролирате, а не да разсъждавате хипотетично.

ВАНЯ НУШЕВА: Аз ви казах какви са резултатите от конкретно наблюдение – 10 % бяха обявили договори..

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не говорим за миналата година, а говорим за тази година.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Колеги, нали говорим за създаване на практика за следващите години.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Това можем да го проверим.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Може да не са обявили всички медии, което означава, че няма да участват.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Госпожо Цонева, може ли един въпрос, вие имате ли информация дали медиите са обявили тарифата си, това което предлагате в първа точка от вашите предложения?

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Някои да, а други не, но ЦИК има изчерпателен списък на тези, които са обявили пред него.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да, и аз за това ви казвам, че пред ЦИК са обявени тарифите.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Тези, които са се обявили на сайтовете и кои не, за това още не е направен мониторинг. Това са хиляди медии.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Въпросът е можем ли да направим предложение към ЦИК, че цялата тази процедура се задейства при положение, че конкретната медия е обявила тарифата си пред ЦИК и на своя сайт, като условие въобще да участва в това разпределяне на ресурса по медийния пакет. Иначе ще си участва по общия ред.

Това можем да формулираме за тарифите, че медия, която не е изпълнила това всъщност не участва в медийните пакети.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Мисля, че това е редно, защото това е публичен ресурс. Тези медии трябва да изпълнят закона, а ЦИК лесно ще ги контролира, защото има списък.

Можем ли да видим този списък?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не мога да кажа, не съм се интересувала. Ако имате възможност, поне един час по-рано да получавам дневния ред, за да мога да ви бъда от полза, за да знам каква информация да имам.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Гледам да не нарушим нещо в закона и да не ни упрекнат в някакво ограничаване на медиите.

Споразумението предстои да ви бъде представено, нали така?

ТАНЯ ЦАНЕВА: В процес е.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: За безплатните клипове вече ще има дебати.

Колеги, моето впечатление е, че в този кодекс уредбата е доста подобрена в сравнение с предишните, що се отнася до медийното отразяване.

ВЕСЕЛИНА КИРИЛОВА: Фактически с нашето становище искаме да обърнем внимание на ЦИК преди утвърждаването на договора да се провери публикувани ли са тарифите и изпълнени ли са другите условия, нали така?

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Да.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Да, така е.

ВЕСЕЛИНА КИРИЛОВА: Няма да има изпълнение на медийна услуга, няма да има предплащане, което да ощети някои от двете страни по договора.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: По този начин, ако не са го публикували, тази медия не може да участва, да получи пари от ЦИК, това са държавните пари вместо от партиите. Няма да може да участва в това, но дали това е единственото условие, което в случая

можем да търсим изпълнено от тази медия да е публикувала тарифата. След това като сключи договор, този договор трябва да се утвърди от ЦИК и всъщност при утвърждаване на договора се проверява и това.

Има ли някои други изисквания, които медията трябва да е спазила? Да не се окаже, че тук за тарифата сме много строги. Не видях други изисквания за медията.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Да си обяви договорите е едно от изискванията.

Нещо не ми е ясно, нали закона изисква те да предплащат услугата си, а във вашето решение е, че всичко става постфактум.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Кой закон го изисква?

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Изборният кодекс.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Къде е казано това?

ВАНЯ НУШЕВА: В чл. 187.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Питам ви, защото ми направи впечатление, че тук всичко е постфактум, а в закона е преди това, но ако вие сте решили така, нашето изискване е по-лесно изпълнимо, но да не влезем всички в някакъв филм, който всъщност като рамка нарушава. Доколкото знам медиите трябва да предплащат.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Медията трябва да си плати на по-ниски тарифи, нали така?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Записано е: „Заплащането се извършва предварително“.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Тук трябва да представят фактура и да представят клипове и публикации.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Така сме го приели.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Добре, но да не скочат медиите, че ще работят без пари.

Има една много хубава публикация в „Капитал“ и аз самата се чудех колко е този обем?

„Капитал“ са изчислили, че по медийни пакети сумата ще бъде около половин милион.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Тъй като не съм в тази работна група, но сега отваряйки Кодекса виждам, че чл. 187 и чл. 188 не е това, което все пак говорим за отразяване на предизборна кампания, което е и в следващия раздел.

Когато сме гласували това решение, както виждате тук в чл. 187 и чл. 188 са цитирани като основание на това решение. Така, че в това решение се изключва това, за което вие говорите.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Тоест, че медийните пакети се третираат като едно изключение от общото правило.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Защото са осигурени с публичен ресурс.

Ако вменим това ограничение на медиите да не могат да сключват договор за такъв медиен пакет за използване на публичен ресурс всъщност не добавяме ли още една санкция извън тази по чл. 484 – административно наказателната отговорност, която носят медиите при непубликуване на тарифата.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, мога ли да поставя един въпрос, къде отива върховенството на закона?

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Когато искаш нещо от държавата ти искат удостоверение, че не дължиш нищо.

ВЕСЕЛИНА КИРИЛОВА: Принципно съм съгласна с предложението. Въпросът е, че го няма вътре в закона изискването.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Не всичко е записано изрично.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Това улеснява по някакъв начин частично мониторинга на ЦИК, защото кой трябва да наложи санкцията, ако те не си публикуват договорите, ако не ЦИК, нали така?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да, те правят санкции.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Притеснявам се, че много малко медии са обявили тарифите си.

Кажете направо така ли е, защото всичко е някакви отношения, ако това ви притеснява дайте им още някакъв срок,

напишете им писма, но аз имам усещането, че медиите това изобщо не го считат за някаква норма.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Сроковете не могат да се променят.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Тогава трябва да ги глобите. Вие в момента сключвате договори с тях за отразяване, отново с публичен ресурс.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не сключваме договорите, не е дошъл момента, в който да ги сключваме.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Ще ги сключите.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Първо ще се утвърждават.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Говоря за бюджета от 300 хиляди, с които ЦИК трябва да си направи кампания. Ако там попаднат медиите, които не изпълняват изискванията на Изборния кодекс, какво правим тогава, ако други ги санкционираме?

Повече информация трябва да ни дадете, за да се премине към такава рестрикция, предлагаме ли я или не я предлагаме. Аз подходах абсолютно принципно. Нито знам кой е подал, нито знам кой не е подал.

ВАНЯ НУШЕВА: Данните от последните наблюдения показват, че всъщност местните регионални медиите са тези, които не изпълняват изискванията приоритетно. Много малко бяха някои от националните медиите или с регионални подразделения, които не бяха изпълнили изискванията за тарифи.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Например, аз съм един сайт основан на 5 март, защото това е крайната дата и сключвам договор за 40 000 лева, че ще отразявам. ЦИК трябва да ми преведе тези пари и аз ще покажа публикации и т.н., този сайт почти 90 % съм сигурна, че не е подал пред ЦИК тарифата си, ето това е ограничението. Просто тези фантоми, които ще се появят сред тези пакети са абсолютно неща, които според мен не трябва да се случват, защото това опорочава тяхната практика.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Има някои медиите, които са дали тарифите си. Тогава възниква въпроса, защо само

някои, след като има правило, че трябва да обявяват тарифите си? Означава ли, че другите смятат да не участват в предизборна кампания, което не е така.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Идеята на колежката беше, че тези, които не са подали тарифите си трябва да се допълни решението да участват.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Няма такова изключващо правило и там е проблемът. Нито закона, нито решение казват: „Който не си е подал тарифата не може да участва нататък в медийните пакети“. Такъв запис няма.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Кой определя тарифата?

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Самата медия.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: На кой е изискването да има тарифа?

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: На Изборния кодекс.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Тоест ЦИК преповтаря закона. След като някой не е подал означава, че не участва. С какво нарушаваме закона?

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: ЦИК търпи едно положение както при предишния кодекс, когато някой подава, други не подават и всички участват общо взето.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Тогава ще се наруши закона.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Въпросът е, как бихме били полезни, срока вече е изтекъл. В случая нашата реакция е закъсняла. Срокът е изтекъл, дали да не се постави още един срок. Дали всички медии са го възприели по този начин преграждащо, че ако не си представят тарифата вече няма да участват в разпределянето на пакетите.

Колеги, да разсъждаваме конструктивно с оглед на предложението, което лично аз подкрепям по принцип. Въпросът е да намерим опора в закона, тъй като закона предвижда, че ако не се спазва, нека и на това да обърнем внимание, че накрая в наказателните разпоредби се предвижда, че който не е спазил това

изискване не, че няма да участва нататък, а ще бъде глобен. Тоест глоба, но не прегражда участието нататък в това е проблемът.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Административно-наказателна отговорност.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Той ще си плати глобата и ще си събере пари.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: За да си плати глобата някой трябва да го накаже преди това.

ВАНЯ НУШЕВА: Тъй като това е принцип, при който може да се търси аналогия с инструментите за контрол при финансирането и отчетността при финансирането на предизборните кампании на кандидатите.

Знаете, че преди години бе сериозен проблем липсата на отчети на инициативни комитети, на коалиции дори и на партии, за финансирането на предизборната кампания.

В продължение на един доста дълъг период от време бяха проведени инструменти за тяхното санкциониране.

Един от инструментите е налагане на глоби на партията и на финансово отговорното лице.

Другият инструмент е невъзможността да участват. Факта, че не получават бележка за предоставен отчет.

Тук наистина трябва да се запитаме дали може да се приложи същият подход и спрямо медиите.

В закона е предвидена санкция вече, но няма яснота дали медията се изключва от обхвата, в който може да използва публични средства?

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: В това е проблемът, тъй като всякаква преграждаща стъпка трябва да е изрично записана, ако не е тук мисля, че възниква въпрос.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Искан да поставя на обсъждане това, защото това е един от най-новите елементи в Изборния кодекс. Ако сега се наруши този принцип през някакви недобросъвестни контрагенти ще бъде много лошо, защото другия път ще го отменят.

Сега не е ли възможно да направим следното: ЦИК да обяви медиите, които са спазили закона и да каже, че в крайна сметка ще играе по тези правила – какво пречи?

Защото утре като излязат договорите със сайтчета и сайтове, тогава ще се постави въпроса – а вие къде бяхте? Отново ще се търсят виновни.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Можем ли да имаме информация кои медии са обявили тарифите пред ЦИК, 5, 6 или 10?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Можете да направите тава запитване.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Да го направим като запитване, така ли?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Ако направим запитване, ние ще се съберем след една седмица.

Госпожо Цанева, защо не ни покажете сега списъка?

В групата по медии 100 % списъка го има. Отиваме и го виждаме.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да, но аз не мога без решение на ЦИК да предоставям такава информация.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: На нас ни е потребно да сме наясно къде сме.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Напълно ви разбирам, ЦИК е колективен орган и не може всеки един да взема решение по такива въпроси, които зависят и от другите членове.

ВАНЯ НУШЕВА: Добре, бихме ли могли да формулираме едно предложение.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Още днес може това да се формулира и да отправите това запитване към ЦИК и още днес да ви се отговори или в най-лошият случай утре, но аз имам друго питане към вас: След като знаете, че съгласно хронограмата срока изтече, Общественият съвет като контролна функция и в помощ на ЦИК знаете ли кои медии са си публикували и кои не, а не какво в ЦИК е дошло?

Какво е това, което те трябва на сайтовете си да публикуват, вие такава информация имате ли?

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Аз мога да предоставя такава информация, но ми е нужно време, защото това изисква ресурс.

Аз ви попитах вие имате ли такава информация и защото трябва да ги санкционирате, а не аз?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Ние разчитаме на помощта на Обществения съвет.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: И ние разчитаме на вашата.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Ще си помагаме взаимно.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Сега става едно надлъгване.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Не става въпрос за надлъгване.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Нашият контрол е последващ. Тук никой от нас, както съм го казвал и преди, не е на заплата и не получава пари за тази дейност. Нашият контрол е последващ заради експертите и капацитета на всеки един от нас.

В период на избори когато вие всеки ден правите това, за което ви е платено вие не можете да разчитате, че ние едва ли не всеки ден ще бъдем в крак с вас. Нека да си имаме уважението, ако е възможно да върнем дискусията в рамките на добрия тон.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да я върнем в рамките на добрия тон и никой от вас не иска да сте всеки ден тук, както ние, които сме на заплата, но аз наистина съм била в Обществени съвети и в не един досега и знам, че когато поставям нещо аз имам информация за този проблем, ако е и нещо, което не е изпълнено.

Виждам, че вие в момента нямате такава информация.

ВАНЯ НУШЕВА: Искам да бъде включено в протокола, това което ще кажа в момента.

Взехме решение за участие в този Обществен съвет поради две основни причини.

На първо място, да предоставяме информация, експертиза според възможностите, с които разполагаме, така че да съдействаме

на изборната администрация за едно по-добро организиране на изборния процес.

Втората основна причина, поради която взехме решение за участие в Обществения съвет е да получаваме информация, непосредствена информация от ЦИК за това, което се планира, подготвя и осъществява във връзка с изборния процес.

Не бихме могли да сме достатъчно ефективни, ако на нашето внимание се свеждат вече взети решения и не се предоставя предварително поне едно количество от информация, за да можем да сме ефективни и полезни.

Възползвам се от възможността тук на това заседание да направя един апел поне от името на „Прозрачност без граници“ за една доста по-активна и по-отворена към нас, към членовете на Обществения съвет работа на ЦИК.

Много е важно да имаме разбиране госпожо Цанева. Разбирам особената позиция, която заемате тук бидейки един комуникатор между нас и ЦИК, но наистина този формализиран подход, при който си разменяме непрекъснато официални писма и забавяме цялата работа това не прави ефективна работата и на едната и на другата страна и създава напрежение. Първо, не е нужно да се създава.

Можем ли да опитаме наистина и да започнем по някакъв друг начин да работим, да получаваме предварителна информация и ние да сме ви полезни.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Съжалявам, че вашето виждане е такова, че се опитваме Централната изборителна комисия, аз като неин член да създавам предпоставки за формализиране или за някаква официалност, която не трябва да има според вас между Обществения съвет и ЦИК.

Второ, Централната изборителна комисия си публикува дневния ред и какви проекторешения ще се вземат. Той се публикува на сайта на ЦИК. Всеки един от вас като член на Обществения съвет може да присъства на заседания на ЦИК, когато се обсъждат и да

даде в заседание на ЦИК предложение или както ги наричаме според правилата становища.

Централната изборителна комисия не ви пречи да се включвате най-активно в неговата работа, когато имате възможност или когато имате интерес по дадения проект, който се разглежда.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Благодаря ви госпожо Цанева.

Целият този кратък дебат се получи от това, че всъщност у нас е налице стремеж да се направи една препоръка към ЦИК, която считаме, че ще помогне на ЦИК да филтрира този процес, да не допуснем недобросъвестни участници, но за да можем да достигнем до тази цел се опитваме да стъпим върху сигурна почва. Тоест да сме наясно, че една не малка част от медиите не са изобщо представили тарифите си в ЦИК. Ако е така, една такава препоръка, да не се получи така, че изведнъж медиите, които разполагат с „голямата уста“ да въздействат върху обществото, ще реагират и ще кажат: „Какъв е този Обществен съвет, каква е тази ЦИК, те ни ограничават“ и т.н.

Да не се получи, че малко са дали тарифите си и всъщност една такава препоръка и мярка да не се превърне в преграда за тази фигура на медийните пакети, която е нова, много щедра от страна на държавата, да не я злепоставим един вид като реализация.

За това поставихме въпроса, ако е възможно сега в оперативен план да получим една такава информация от ЦИК и да ни кажат например, 10 медии са дали, това отнася ли се и за обществените медии?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Дадени са без БНТ и БНР.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Ако е възможно сега в оперативен порядък да имаме тази информация, което ще ни позволи да направим тази препоръка.

Иначе лично аз така погледнато, подкрепих тази препоръка. Сега обаче се замислих, че ако всъщност това изискване на закона не е спазено от голям брой медии?

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Аз също го поставих на обсъждане този въпрос и го правя сега защото знам, че след известно време това ще бъде тема, и искам ние да не сме я пропуснали. Защото съм убедена, че ще е така. Това е нова норма, как ще бъде изпълнена и кой ще се възползва от този публичен ресурс със сигурност медиите сами себе си ще контролират и просто го поставих на дневен ред.

Нито настоявам това да се случи, нито не настоявам, просто исках да обсъдим колко релевантно е едно такова очакване, ако към медиите бъде отправено.

Става въпрос за около 570 хиляди лева, ако всички, които досега са се регистрирали. Отделно още 300 хиляди лева са за информационна кампания, която ЦИК ще даде, станаха 800 хиляди лева.

Лично на мен много ми се иска договорите да бъдат с медии, които спазват правилата, просто знаете каква е медийната среда в България и поради тази причина е редно ние да дадем някакъв принос към това.

За това го поставям този въпрос. Ресурсът изобщо не е малък.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Искам да попитам, ако хипотетично допуснем, че всички медии са дали тарифите, обаче на някой сайт тарифата многократно е по-висока от друга национална медия, какво следва оттам нататък?

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Нищо.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Има ли определен ресурс за кандидатстване, тоест квота за партия?

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Не.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Тогава какво обсъждаме? Явява се този сайт, написва си тарифата и прибира 150 хиляди и си заминава. Ние искаме да контролираме някой да не се възползва да взема парите, а закона му дава тази възможност, ние какво да направим?

ГАЛИНА АСЕНОВА: Искам да взема отношение, защото докато тече тази дискусия разговарях с колегата, който координира екипа ни за медии и мониторинг, тъй като в нашата организация

правим такъв мониторинг, в момента е количествен и по други показатели. Колегите поеха ангажимент до два дни на 20-те медии, които те контролират, да ни издадат тази информация и да ни я предоставят на всички, това са четири телевизии и осем начални издания с Интернет страници в това число и осем електронни агенции. Ако това ще помогне по някакъв начин. Извадката е представителна.

Ще ви изпратим тази информация, но това не отменя казуса за комуникацията ни с ЦИК, че тази информация ни е необходима, защото ние разполагаме с много ограничен ресурс през цялото време. Опитваме се да свършим много неща и е редно да си партнираме в тази дейност, а не да се изчакваме и да си поставяме прегради.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Искам да добавя, че в България официално има над 300 вестника, национални и регионални. Никой не знае колко са сайтовете, защото това не се регистрира. Каква извадка да направим, за да можем да кажем изпълнено е или не е. За мен беше релевантна насрещната реакция. Искате публичен ресурс, изпълнили ли сте закона?

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Да.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Просто и ясно, иначе става въпрос за хиляди участници в някакъв процес. Имаме сайтове, на които всички са регистрирани на един адрес, т.нар. сайтове „бухалки“. Има журналистически разследвания по тази тема. Те участват ли изобщо? Излиза, че да.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Да, права си така е.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Нещата са много по-сериозни и няма да се решат с една среща. Може би трябва среща и с групата, която се занимава с медиите.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Най-добрият вариант е това.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Ние имаме достатъчно време.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Срокът е изтекъл, така че имаме време.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Моята организация също може да ви предостави информация, но поне да не се препокриваме.

ВЕСЕЛИНА КИРИЛОВА: Колеги, в крайна сметка нали това е задължение на ЦИК да контролира кой си е подал тарифите и информацията.

Можем да направим две препоръки. Едната препоръка е, ЦИК да публикува списък на медиите и това става публично достояние.

Другата препоръка е, препоръчваме на ЦИК преди ...

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Включително и тарифите, които трябва да са на сайта.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Преди утвърждаването на договорите.

ВЕСЕЛИНА КИРИЛОВА: Точно така, така или иначе всичко е публично. Няма пречка ЦИК да публикува този списък.

Втората препоръка към ЦИК е, използвайки този списък да утвърждава договорите за медийни пакети. Това не противоречи на закона.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Точно така, не противоречи на закона.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Първата препоръка е много хубава.

Втората е, че ЦИК утвърждава договорите, това го има и в тяхното решение, но искам тук да обърна вниманието ви колеги, че това изискване за публикуване на своя сайт на тарифите е в чл. 187, срока е изтекъл, и само на техния сайт. Изискването тарифата да се праща и в ЦИК, в кой член е записано?

ВЕСЕЛИНА КИРИЛОВА: В чл. 187.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: В чл. 187 е записано: „Изпраща се незабавно на Сметната палата и в Централната изборителна комисия“.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Колеги, тук е записано, че заплащането се прави предварително. Това е общият ред, а медийните пакети са изключение от този ред.

За мен това е известно затруднение...

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Прочетено ли е това решение от медиите? Те трябва да имат авансови пари. Така или иначе сигурно ще се наложи преосмисляне на решението.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Предлагам да направите една среща с работната група и там ще получите най-доброто пояснение.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Подкрепям двете направени предложения за препоръка от страна на Обществения съвет към ЦИК по тези два въпроса.

Това дали ние ще направим среща или не е друг въпрос.

Мисля, че губим прекалено много време. В тази страна малко или повече всички се борим за върховенство на закона и закон имаме. Чл. 187 поставя едни условия в медиите. Няма абсолютно никакъв проблем тези медии, които са изпълнили това условие съгласно приетата хронограма на ЦИК да ни предоставят информация. Ние искаме списък на нещо, което е станало.

Въз основа на тази информация получена от ЦИК те да изпълняват и да плащат медиите пакети, нали това са ни препоръките?

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Така е.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Защото реално погледнато, за нарушения по чл. 187 няма административно-наказателна отговорност предвидена в тези разпоредби.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Има глоба.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: В кой член е записано?

ВАНЯ НУШЕВА: В чл. 484. Това е обща разпоредба, при която медиен доставчик не изпълнява условията се глобява.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Изрично е записан чл. 180.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Какво се казва в чл. 180?

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Който не си публикува договорите на сайта.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ще ви кажа мотивите, защо искам тези препоръки сега да ги гласуваме и да ги направим.

Не искам да повтаряме изпуснатата възможност, когато повдигнахме въпроса за лицата без избирателни права и с проверките на ЕГН-то, бяхме първите, които реагирахме, но поради прекалено големия формализъм, който се установи в нашите взаимоотношения и дългия срок на работа по предложението сега излиза едва ли не, че Комисията за защита на личните данни повтаря нашите предложения.

Така или иначе не разбрах по отношение на становището, което направихте каква е реакцията на ЦИК, или приема за сведение протокола?

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: В днешното заседание правим средната препоръка:

Централната избирателна комисия да публикува списък с медиите, които са обявили на своята страница и са представили на Централната избирателна комисия своите тарифи, 40 дни преди изборния ден.

Ето това ни е препоръката към ЦИК, и то да се публикува в кратък срок.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Това е много специфично и голяма тънкость и е важно.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Ще стане голям скандал с тези медийни пакети и ние няма да можем да помогнем на Централната избирателна комисия.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Дори, ако сега веднага го напишем оттук да го предоставим на ЦИК.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Да, и като становище, което се качва на сайта и да се вижда.

Имам един въпрос, нашето становище разгледано ли е в цялата му пълнота?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Да, разгледано е в цялата му пълнота, както и първите три предложения, които беше дало в същия ден.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: И какво решението?

ТАНЯ ЦАНЕВА: ЦИК не взема решения по становища, но са обсъдени. Вчера се обсъждаха становищата на Обществения съвет да влезете и да чуете от заседанието на ЦИК.

Прие се като добро предложение, предложение № 5. По отношение на разяснителната кампания ЦИК да ползва предложенията на Обществения съвет. Всичко е обсъдено и качено на пощата.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Госпожо Цанева, тъй като нашето становище беше представено на 16 април сутринта, а междуременно Комисията за личните данни, фактически това което е в нашето становище го представи като тяхно мнение. Така се получи.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Така се получи. Ние не сме го давали на комисията. Те много бързо ни дадоха тези предложения, които ще видим как ще се приемат. Ние имахме голяма среща и с комисията, специалистите казват, че това е още едно допълнение към възможността за повече информация да се получи. За съжаление аз не разбирам от тези технически неща, но казват, че даването на повече информация означава още повече да се получи информация за лицето, което запитва. Ние за това искаме от комисията да ни даде друг вид защита, предвид на това, което предлага тя, и което се предлага и от Обществения съвет.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: В такъв случай колеги, първо правим такава препоръка до ЦИК да публикува списък с медиите. Защо правим тази препоръка? Ще запишем това, което Антоанета Цонева е дала, защото смятаме, че е наложително и става въпрос за публичен ресурс и за това се очаква, че медии, които спазват закона ще участват в това разпределение. За това правим тази препоръка.

Всъщност ето това е препоръката и отдолу ще напишем едно изречение защо се прави и това можем сега да го напишем.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: Професор Друмева, имате ли това, което сте подготвила и в момента да го коригираме?

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Да имам го и ще го коригираме в момента.

Колеги, предлагам следния текст:

Първо, препоръчваме на ЦИК да публикува на своя сайт списък с медиите, които са изпълнили изискването на Изборния кодекс да представят в ЦИК тарифите за отразяване в срок не по-късно от 40 дни преди изборния ден.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Колеги, представям на Вашето внимание оригинала на Тарифата на доставчици на медийни услуги, за което ще ви помоля да се направи протокол, че съм ви ги предала за запознаване от Обществения съвет, който протокол трябва да остане в деловодството.

(Госпожа Таня Цанева предоставя на Обществения съвет оригиналите представени в ЦИК на Тарифата на доставчици на медийни услуги).

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, ще ви прочета становището.

„Становище на Обществения съвет към ЦИК прието на 22 април 2014 година.

Препоръчваме на ЦИК да публикува на своя сайт списък с медиите изпълнили условието на Изборния кодекс да представят в ЦИК тарифите си за медийно отразяване на предизборната кампания в срок 14 април 2014 година съгласно приетата хронограма.

Считаме това за наложително, тъй като не следва публичен ресурс (медийни пакети) за насочване и усвояване от медии, които не изпълняват законовите изисквания“.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Колеги, продължаваме нататък.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Предоставям ви всичко, което е постъпило в ЦИК като медийни доставчици.

ВАНЯ НУШЕВА: Във връзка с предизборната кампания изпратих молба-предложение, за това Районните изборителни комисии да установят комуникации с местните медии, така че членове на РИК-овете да комуникират по-непосредствено с медиите и да участват в техни коментарни и информационни предавания, така че без допълнителен финансов ресурс, всъщност да подпомогнат кампанията на ЦИК за разясняване на основни условия за участие на гражданите, срокове и т.н.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Предложението е много хубаво, РИК е в област, съответно областния управител. По-скоро препоръката ни да бъде към областните управители. Те имат ресурс и могат нещо да организират.

ВАНЯ НУШЕВА: Тоест смятате, че Централната изборителна комисия не е в ситуация да формулира препоръки за отразяване?

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Добре препоръка, но към кого?

Има задължение всеки РИК да има сайт, кой прави сайта?

Областната администрация на съответния район прави сайта. Изцяло подкрепям, но адресата по-скоро виждам да не е РИК.

ВЕСЕЛИНА КИРОВА: ЦИК да даде указания на РИК.

ВАНЯ НУШЕВА: В този смисъл беше предложението Централната изборителна комисия да формулира препоръки или указания за РИК да опитаме да направят една кампания на местно ниво. Членовете на РИК в момента не са ангажирани с кой знае колко много дейности, които да правят.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Сега се назначават СИК-овете.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Колеги, преминаваме нататък по дневния ред.

Точка 4. Обучението.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Колеги, моля за обучителното становище, което е представено от Института за социална интеграция, считате ли че можем да го представим на ЦИК като едно становище за методически правила?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Новото препокрива ли се с предишното?

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Колеги, имате думата?

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Предлагам този път вместо „становище“, да бъде записано „препоръка“.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Добре.

ГАЛИНА АСЕНОВА: В случая становището е в синхрон с точка 3 на Решение № 31 на ЦИК, в която е записано, „че обучителното звено развива своята дейност във взаимодействие с Обществения съвет“. Ние се опитваме да съдействаме тематично по темата.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Мисля да остане становище. Изразява се становище. В анкетата е записано, че това всъщност е предложение и препоръка.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Добре.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Да, предложение също е вариант.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Например, аз съм си подчертала „експерти в обученията на възрастни хора“, което е много важно. Нашето население е застаряващо. Освен това цялата бюлетина да се ориентират хората точно и т.н.

Моето предложение е да преоформим леко това становище като се отрази, че това е становище представено от Асоциацията за социална интеграция и подкрепено от Обществения съвет.

Във всички становища да се посочва и съответно от кой се предлага.

ГАЛИНА АСЕНОВА: Тази тема би могла да се развие още по-детайлно, но трябва първо да видим каква е нагласата на ЦИК и как си представя тя развитието на това обучително звено.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Към този момент правим това становище.

(В залата влиза господин Баханов член на Централната избирателна комисия).

БАХАНОВ: Добър ден, току що с протоколно решение ви предоставяме за ваши мнения, препоръки или забележки, ако имате на проекторешение относно условията и реда за извършване на социологични проучвания в изборния ден.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Ще го пуснем по имейлите.

БАХАНОВ: Молбата на Централната избирателна комисия е ако имате нещо колкото може да разгледате и ние можем да го приемем като решение, да го поставим на сайта и да може да са уведомени всички институции по отношение на това решение.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Това само за изборния ден ли е?

БАХАНОВ: Да, проекторешение за реда за извършване на социологичните проучвания.

ВАНЯ НУШЕВА: В какъв срок трябва да ви предоставим наше становище?

БАХАНОВ: Представяме ви проекта, за становище.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Единият вариант е, да го размножим сега и да го раздадем на всеки един от вас.

Другият вариант е, да го изпратим по електронната поща, ако искате.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Добре, ще помолим да ни бъде изпратено по имейлите от господин Зъбов.

От наша страна на мен ми изпратиха един материал, който ни представи господин Мирчев за социологичните проучвания, но той беше по-принципен не само в изборния ден и въобще изискванията на закона, че поръчителят трябва да се посочва и т.н.

БАХАНОВ: С това искаме по-рано да уведомим агенциите, които ще извършват социологични проучвания в изборния ден какви

документи трябва да представят, за да могат да участват и да се регистрират. Да бъдем коректни и да има повече време.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Вие кога предвиждате това?

ТАНЯ ЦАНЕВА: По хронограма 4 май 2014 година е последният ден.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Колеги, в следващото заседание това ще бъде точката – социологичните проучвания в изборния ден, което ще обхване и въпросите наоколо за социологическите проучвания въобще.

БАХАНОВ: Благодаря ви, приятна работа.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Колеги, искам да насоча вашето внимание към хронограмата. Тук попадам на чл. 198, ал. 5 „Електронните медии с изключение на БНТ и БНР и техните регионални центрове изпращат доклада на ЦИК за електронни медии с национален обхват и на РИК за електронна медия с регионален обхват.

Условията, реда за предоставяне на време за отразяване... както и тарифите си“.

Срокът е 25 април 2014 година.

ЙОРДАНКА БАЧЕВА: В чл. 198, ал. 4 е записано: „не по-късно от 40 дни преди изборния ден“.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: В ал. 5 е записано: „не по-късно от откриване на предизборната кампания“.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Това е с регионален обхват и съответните регионални центрове.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: И за национален и за регионален, за всички. 40 дни са за страницата на самата медия. Това, което искаме е актуално.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Хипотезите са различни.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Тоест 25 април 2014 година е последния срок.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: 25 април 2014 година е за ЦИК, а 40-дни е за самата медия.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: По хронограмата те трябва да представят тарифите си до 25 април 2014 година.

Колеги, погледнете в хронограмата точка 75.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Това е по друга хипотеза на чл. 198, ал 5.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: В крайна сметка валиден е по-дългият срок. Отново е изискване към медиите. Съвсем точни сме като си написахме препоръката без да посочваме кой член, а Изборния кодекс.

По хронограмата очакваме споразумението, където срока е 23 април 2014 година.

В точка 65 е записано: „ЦИК одобрява споразумението между БНТ, БНР, партиите и инициативните комитети и т.н.“.

Колеги, този срок 25 април 2014 година, е за електронните медии, а предишния, който разгледахме 14 април 2014 година е за печатни и онлайн агенции.

Това, което гледахме в чл. 198 е за електронните медии, а чл. 187 е за печатни медии и онлайн новинарски услуги.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Те са до 14 април 2014 година, така ли е?

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Точно така.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Кой е в по-продължителен срок?

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Електронните медии, с изключение на обществените. Само търговските, които са с национален обхват и с регионален и местен обхват.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: БНТ и БНР също имат платени форми, но те се определят с решение на Министерския съвет.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Колеги, днес направихме тази препоръка, която считам, че е добра и уместна. Следващият вторник можем да я повторим предвид и електронните медии и да си комплектуваме по този начин списъка.

Също така за следващия вторник вече имаме дневен ред, тоест да се занимаем с този проект за решение, който ще ни изпратят от ЦИК във връзка със социологичните изследвания в изборния ден.

ВАНЯ НУШЕВА: Искам да добавя, възможно ли е след като имате плана на обученията на РИК да ни информирате, да ни го предоставите? Трябва някакъв график да предвидите с конкретните дати, защото това наистина е важно за нас и имаме желание да присъстваме на няколко обучения.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Трябва да следим и как се откриват сайтовете на РИК.

ВАНЯ НУШЕВА: От информация преди десет дни все още не беше стартирала работата.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Колеги, да се ориентираме към приключване, имате ли други предложения?

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Бих искал да предложа евентуална точка за дневен ред на последващи заседания или на следващото, която е свързана именно с тестовото гласуване с електронни машини. Тоест какво до момента е направено от ЦИК като решение, тъй като има такива и какви са представите на ЦИК за момента как да се развие и какви са нашите идеи съответно?

Това е едно перо, в което ще бъде изразходван голям публичен ресурс.

В хронограмата също мисля, че има дадени срокове и те също приближават във връзка с конкретизиране на секциите и т.н.

Във връзка с това на 16 април 2014 година е прието едно решение от ЦИК относно определяне на техническите изисквания към аппарата и програмната част на електронната система за експериментално гласуване, тоест техническите изисквания за машините за гласуване.

Също така в решението е записано, че детайли или по-скоро приложенията, самите изисквания не са публикувани. Мога ли да попитам госпожа Цанева, защото не са публикувани и бихме ли

могли ние да получим именно тези технически изисквания, които сте определили вие към евентуално фирмата изпълнител?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Предполагам, че можете да получите освен, ако не се има предвид, че всяка една фирма, която предлага този вид машини, т.нар. за машинно гласуване, представят тази информация до ЦИК.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Записано е „съгласно приложението“ и предложението не се публикува. Поне аз така го разбирам, че ЦИК е определила минимални технически изисквания към тези машини, но не ги и публикувала и е написано, че няма да ги публикува на сайта си.

ТАНЯ ЦАНЕВА: В момента не мога да ви кажа поради каква причина. Оформете едно запитване.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Включваме ли в дневен ред вашето предложение?

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Ако смятате, че е адекватно за следващото заседание. Мисля, че за следващото заседание имаме две или три точки.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Да поставим в следващия ред и машинното гласуване.

Не е ли по-продуктивно, ако поискаме и участие на член на ЦИК, който е от тази работна група.

Молбата ни е, да присъства представител на работната група.

Необходимо е да се формулира точен въпрос?

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Става въпрос за Решение № 187 на ЦИК от 16 април 2014 година.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Да коментираме решението с оглед на неговото прилагане или да допълним нещо?

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Записано е, че според него ЦИК определя технически изисквания към машините за гласуване спрямо приложението и е написано, че приложението не се публикува. Тоест това предложение ние можем ли да го получим?

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: От мерки за сигурност техническите изисквания не се публикуват.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Вие в състояние ли сте да се намесите в това, след като тук ще става въпрос за фирми, които ще участват?

ТАНЯ ЦАНЕВА: Фирмите, още не са определени, седем, осем фирми правиха демонстрация на техните продукти.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Интересно е, че някои от тези фирми действително нямаха представа за какво става въпрос или единствено може би две отговаряха на международни стандарти и имаха сертификати за тези машини.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Ние имаме ли някаква изходна позиция или някаква тревога, че нещо се случва, за да искаме това?

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Аз мисля, че трябва да имаме принципно интерес към всички нововъведения с Изборния кодекс.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Поставяме като точка в следващия дневен ред и машинното гласуване.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Имам въпрос как ще бъде избрана фирмата от вас или от Министерски съвет?

ТАНЯ ЦАНЕВА: От ЦИК.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: Ако трябва да формулирам интерес и ще напиша, че за първи път наблюдателите имат право да извършват одит на машините, но моята организация ще направи това. Ще направим извадка, ще имаме и физическо наблюдение.

На практика тъй като гласовете няма да се отчитат, тя ще бъде чисто експериментална, така че всякакви тайни според мен трябва да паднат. Знаете, че ние сме на съвсем друго мнение по този въпрос.

Централната изборителна комисия избърза и взе решение без никой да е поискал кода да бъде отворен, а той да е затворен, което не беше добър знак.

В момента екипа работи, защото ние следим решенията на ЦИК. За да могат наблюдатели да извършват одит на машинното гласуване със сигурност ще трябва тепърва да си изработваме самостоятелна или близка до международните методологии. Без технически параметри как да продължаваме напред.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: В рамките на самия изборен ден не може да се прави одит на машината, освен да се погледне.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: В изборния ден може да се гледа хората дали разбират какво се иска от тях и дали гласуват с тези машини?

Съвсем чисто физическо наблюдение. Но преди това софтуера, има ли софтуер или няма и точно каква технология ще се избере.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Това не е толкова работа на наблюдателите, а по-скоро на независими експертни групи, за това трябва да бъдат назначени.

АНТОАНЕТА ЦОНЕВА: В Изборния кодекс това е възможност за наблюдателите. Ако има организация, която иска да го прави респективно тя има възможност, оттам нататък какво да обсъждаме. Това е въпрос на капацитет.

Това е за първи път възможност въведена в Изборния кодекс.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Ивайло, защо не подготвите нещо съвсем просто, кои въпроси ни интересуват, за да искаме присъствие на член на ЦИК, който е от тази група за машинното гласуване. Тоест кои въпроси ни интересуват. Например, параметри и данни, които биха били в това предложение.

Очакваме от вас предложение за заседанието в началото на месец май.

ИВАЙЛО ЦОНЕВ: Добре.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Мисля, че следващия вторник изцяло ще разгледаме точката за социологичните изследвания, тъй като въпроса е много сериозен и да можем да

отделим полагащо се внимание на това, което са подготвили от ЦИК да бъдем полезни и ние самите да си дадем становището.

Колеги, с ваше съгласие и едно второ становище да пусна, което е по обучението, което Галина Асенова е представила.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Колеги, искам да помоля, който ще прави предложения и изменения на каквито и да е документи по електронна поща да се пускат до понеделник до 00 часа, защото във вторник не могат да се разглеждат имейли и да се правят подобрения на становища.

Втората ми молба е, ако някой иска да прави предложения да ги предоставя в писмен вид.

ПРЕДС. ПРОФ. ЕМИЛИЯ ДРУМЕВА: Колеги, благодаря за участието.

Закривам заседанието на Обществения съвет.

(Закрито в 16,20 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Емилия Друмева

Стенограф:

Петя Гаврилова